Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2031

Kaupunginhallitus 17.08.2026 § 221

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Jokitalo Juha
Valmistelija: Talous- ja hallintojohtaja Saarela Jenny

Tausta

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä talousarvio seuraavaksi kalenterivuodeksi sekä taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kuntarakennelaissa tarkoitetun uuden kunnan alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa kuntajaon muutoksen voimaantulosta. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvion valmistelu ja laadintaperusteet

Karkkilan kaupungin tilinpäätös 2025 oli 8 888 772,52 euroa alijäämäinen. Tilinpäätöksen jälkeen kaupungin taseeseen on muodostunut kattamisvelvollisuuden alaista edellisten tilikausien alijäämää yhteensä 3 856 333,44 euroa. Karkkilan talousarvio ja -suunnitelma tehdään viideksi vuodeksi huomioiden taloussuunnitelman valmistelu tasapainoon tai ylijäämäiseksi. Talousarvion ja -suunnitelman valmistelussa tulee huomioida talouden tasapainottamisen toimenpiteet.

Kaupunginhallituksen tehtävänä on antaa talousarvion laadintakehys noudatettavaksi toimialoilla talousarviovalmistelussa. Laadintakehys annetaan toimielimille toimintakatteen tasolla, sisältäen ulkoiset toimintatuotot- ja kulut.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 29.9.2025 talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2026–2030. Talousarvion 2027 valmistelun yhteydessä tarkennetaan talouden tasapainottamisen toimenpiteitä FCG Oy:n asiantuntemus hyödyntäen. Talouden tasapainottamisen toimenpiteet huomioidaan talousarvion ja -suunnitelmien laadinnassa.

Toimielinten alaisessa toiminnassa toimialajohtajien johdolla toimielimen sitova toimintakate jaetaan palvelualueille/-yksiköille ja kustannuspaikoille. Menettelyllä ohjataan sitä, että toimielinten talousarvioehdotukset pysyvät annetun kehyksen sisällä. Myynti- ja maksutuloja tulee tarkistaa siltä osin kuin maksujen perusteet ovat muuttuneet. Kaupungin päätösvallassa olevat maksut ja taksat tulee tarkistaa säännöllisesti. Laista ja asetuksista määräytyvät maksut ja taksat tarkistetaan aina säädösten muuttuessa.

Henkilöstökuluissa huomioidaan vuonna 2027 yleiskorotusten vaikutus 2,8 % osuudella. Vastaava korotus arvioidaan myös suunnitelmavuosille.

Kaupunkitasoiseksi toimintakatteeksi muodostuu vuodelle 2027 noin -21,1 miljoonaa euroa. Toimintakatekehys on annettu kaikille toimielimille talousarviovuoden lisäksi myös suunnitelmavuosille.

Talousarviokehyksen perustana on huomioitu valtionvarainministeriön ja kuntaliiton informaatio valtakunnallisista linjauksista ja niiden vaikutuksista kuntatalouteen. Vero- ja valtionosuustuottoarviot perustuvat valtiovarainministeriön ja Suomen Kuntaliiton laskelmiin. Kunnallisveron tuotto on arvioitu tuloveroveroprosentilla 9,1 %, jolloin kunnallisveron tuotto ensi vuonna olisi arviolta 16,5 miljoonaa euroa. Yhteisöveron tuotto on noin 1,0 miljoonaa euroa. Kiinteistöveron tuotoksi arvioidaan noin 2,6 miljoonaa euroa. Valtionosuustuloiksi arvioidaan vuodelle 2027 noin 5,8 miljoonaa euroa.

Korkokulujen arvioidaan olevan vuonna 2027 noin 1,7miljoonaa euroa.

Vuosikatteeksi muodostuu vuodelle 2027 noin 3,1 miljoonaa euroa. Poistojen määränä laskelmassa on käytetty 3,0 miljoonaa euroa. Laaditun kehyksen mukaan kaupungin vuoden 2027 tulos on noin 67 000 euroa ylijäämäinen.

Investointien suunnitelman tulee olla maltillinen ja sen tulee olla vuositasolla alle kaksi miljonaa euroa. Vain välttämättömien investointien toteuttaminen tulee olemaan mahdollista.

Karkkilan kaupungin vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028-2030 taloussuunnitelman laadintaohje on liitteenä.

Talousarvion valmisteluaikataulu

Kaupunginhallitus antaa talousarvion ja -suunnitelman laadintakehyksen ja talousarvion laadintaohjeet sekä aikataulun kokouksessaan 17.8.2026.

30.10.2026	Lautakuntien talousarvioehdotukset valmiina taloussuunnittelujärjestelmässä
2.11.2026	Kaupunginhallitus tekee ehdotuksen veroprosenteista valtuustolle
16.11.2026	Valtusto päättää veroprosentit vuodelle 2027
23.11.2026	Kaupunginhallitus käsittelee talousarviota (1. käsittely)
30.11.2026	Kaupunginhallitus käsittelee talousarviota (2. käsittely) ja tekee esityksen talousarviosta kaupunginvaltuustolle

7.12.2026 Kaupungin valtuusto vahvistaa vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028-2031 taloussuunnitelman

Ehdotus: Kaupunginjohtaja Jokitalo Juha
Kaupunginhallitus päättää antaa talousarvion ja -suunnitelman laadintakehyksen toimialoille.

Päätös: Keskustelun kuluessa Milla Malmberg teki seuraavan muutosesityksen: Esitän, että laadintakehys annetaan toimialoille valmistelun lähtökohdaksi, ei ehdottomaksi enimmäisrajaksi. Toimielimet voivat tehdä perusteltuja, kehyksestä poikkeavia esityksiä. Jatkovalmistelussa on tuotava päätöksentekoon myös maltillisemman sopeuttamisen vaihtoehto vaikutusarvioineen.
Eino Huotari kannatti Malmbergin esitystä.

Kaupunginhallitus äänesti asiasta. JAA – kaupunginjohtajan päätösehdotus EI – Milla Malmbergin esitys.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus tuli kaupunginhallituksen päätökseksi äänin 6-3.

(JAA- Liesmaa Anssi, Tallgren Anna, Arvila Olli-Pekka, Tallgren Mika, Toivonen Tomi, Paunonen Melinda. EI – Malmberg Milla, Sundström Mia, Huotari Eino).

PÄÄTÖS: Kaupunginhallitus päätti antaa talousarvion ja -suunnitelman laadintakehyksen toimialoille.

Milla Malmberg ja Eino Huotari jättivät päätökseen eriävän mielipiteen. Eriävä mielipide on pöytäkirjan liitteenä.

Anna Tallgren, Mari Rautiainen, Tomi Toivonen, Mika Tallgren ja Satu Ahjoniemi saapuivat klo 17.20 kokoukseen tämän asian käsittelyyn.

Liitteeseen on tehty tekniset korjaukset pöytäkirjaan: korjattu vuosiluvut suunnitelmavuosille 2028-2031.

Kokouksessa pidettiin tauko tämän asian käsittelyn jälkeen klo 18.17-18.25.

Täytäntöönpano: Kaupunginjohtaja
Toimialajohtajat

Kaupunginhallitus 30.11.2026
215/02.02.00/2026

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Jokitalo Juha

Valmistelija: Kaupunginjohtaja Jokitalo Juha, sivistysjohtaja Lilja Sini, va. elinvoimapäällikkö Holappa Outi, va. kaupunkikehitysjohtaja Hallenberg

Jani, HR-erityisasiantuntija Huhtamäki Heli, talous- ja hallintojohtaja Saarela Jenny

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Samanaikaisesti valtuuston on hyväksyttävä vähintään kolmea vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarvio on samalla suunnittelukauden ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelman ja talousarvion valmistelusta vastaa kaupunginhallitus. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä tulee myös hyväksyä kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Vuoden 2027 talousarvion ja vuosien 2028-2031 taloussuunnitelman lähtökohtana on kaupunginvaltuuston hyväksymä talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2026 – 2030, kaupunginvaltuuston 10.11.2025 tekemään päätökseen pohjautuvaan palveluverkon jatkokehittämiseen liittyvän tarkastelu ja kaupunginhallituksen antama talousarvion laadintaohje.

Karkkilan kaupungin taseen edellisten tilikausien yli-/alijäämä muuttui vuoden 2025 tilinpäätöksessä 3 856 333 euroa alijäämäiseksi. Kuntalain mukaisesti kunnan taseeseen kertynyt edellisten tilikausien alijäämä on katettava enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta seuraavan vuoden alusta lukien. Talousarviovuoden ja suunnitelmavuosien tuloksien on oltava ylijäämäisiä, jotta alijäämän kattamisvelvoite on mahdollista täyttää vuoden 2030 loppuun mennessä. Koska tasapainoa ei ole saavutettavissa kolmen vuoden aikajänteellä, tehdään talousarvio ja -suunnitelma viiden vuoden ajalle, vuosille 2027 – 2031.

Valtuusto vahvisti kokouksessaan 19.10.2026 tuloveroprosentiksi 9,1. Kiinteistöveroprosentit pysyivät ennallaan. Suunnitelmavuosien verotulot on arvioitu vuoden 2027 veroprosenttilla 9,1.

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 9.11.2026 palveluverkon muutoksista 2027 alkaen. Talouden tasapainottamisen toimenpiteitä on sisällytetty talousarvio ja taloussuunnitelma -esitykseen.

Lautakunnat käsittelivät omat talousarvioesityksensä seuraavissa kokouksissaan:
Elinvoimalautakunta 11.11.2026 (§ 53), ympäristölautakunta 12.11.2026 (§ 53), sivistyslautakunta 17.11.2026 (§ 136), kaupunkikehityslautakunta 18.11.2026 (§ 98) ja tarkastuslautakunta 25.11.2026 (§ 58).

Kaupunginjohtajan ja toimialajohtajien johdolla toimielinten talousarvioita on tarkasteltu ja tarkastellaan kaupunginjohtajan talousarvioesitystä varten ja kokonaisuuteen on tehty ja tehdään tarkennuksia siltä osin, kun se on tarpeellista ja mahdollista.

Kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä talousarviovuoden 2027 tilikauden ylijäämä on 482 965 euroa. Suunnitelmavuosien tilikauden ylijäämät ovat: 1 855 345 euroa vuonna 2028; 2 592 499 euroa vuonna 2029; 2 883 978 euroa vuonna 2030 ja 3 022 234 euroa vuonna 2031.

Verotuloja arvioidaan kertyvän talousarviovuonna 2027 yhteensä 20,03 miljoonaa euroa ja valtionosuuksia 5,73 miljoonaa euroa.

Vuoden 2026 tilikauden tuloksen arvioidaan olevan noin 0,3 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Taseen edellisten tilikausien yli-/alijäämä pysyy edelleen alijäämäisenä. Laaditulla talousarvio 2027 ja -suunnitelmavuosien 2028-2031 esityksellä talous saadaan tasapainoon ja alijäämä tulee katetuksi viimeistään vuoden 2030 lopussa.

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Jokitalo Juha

Ehdotus

Kaupunginhallitus käsittelee talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2028-2031 esityksen ja antaa ohjeet sen jatkovalmistelulle.

Päätös

Täytäntöönpano: Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat